

Het Waasse Bieke

Wase Imkersbond

Lidgeld 2023 formulier ingesloten

Driemaandelijks tijdschrift- 42ste jaargang - oktober, november, december 2022 - editie 193

V.u. en afzender Smet Geert, Droogveldstraat 201, 2880 Mariekerke

Afgiftekantoor 9100 St-Niklaas 1 P802138

Agenda oktober, november, december 2022

Datum & tijdstip	Activiteit	Locatie
Donderdag 13 oktober	Herfstvergadering	Huize Steenstraete
Donderdag 10 november	Honingkeuring + Praatcafé	Huize Steenstraete
Vrijdag 11 november	Kermis en jaarmarkt Belsele	Belsele Dorp
Woensdag 30 november	Dag van de Korte Keten en Jaarmarkt	Grote Markt Sint-Niklaas
Zaterdag 10 december	Ambrosiusfeest	Ons Heem, Watermolenstraat 22 Sint Niklaas

Leden die over een **e-mailadres** beschikken en dit nog niet kenbaar hebben gemaakt aan de WIB vragen wij dringend dit te doen voor een snelle communicatie indien nodig.

Stuur een mail naar admin@waseimkersbond.be of smetgeert@gmail.com

Inhoudstafel

Bijenspreuken.....	4
Bijen die was verzamelen, een zeldzaam fenomeen.....	5
Hare Majesteit.....	6
Van potjesvuller tot spotter.....	8
Bestrijding Aziatische hoornaar. Mijn verhaal.	10
Dag van de ambacht.....	12
Aan de slag met was.....	14
Australisch gevecht tegen varroa	15
Lidgeld 2023	16
Algemeen reglement - honingkeuring 2022.....	18
Jakobskruiskruid: bestrijden of beminnen deel I.....	20

Vergaderzaal

Gebroeders Van Raemdonckkring
Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86, 9100 Sint-Niklaas

Wenst u te reageren of heeft u een prangende vraag of mededeling?

admin@waseimkersbond.be

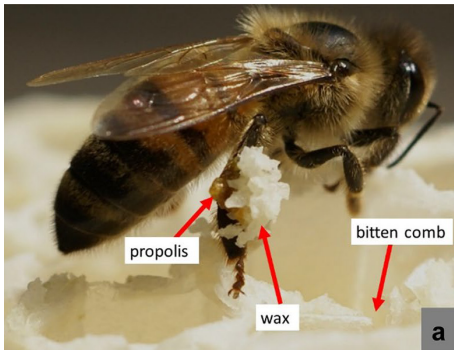
Bijenspreuken

Die honing eet mag wel zijn vingers likken.
Het zeer lekker vinden zodat men achteraf nog zijn vingers aflikt.

Iemand een wassen neus aanbrengen.
Iemand iets wijsmaken.

Met honing schrijven.
Met lieve, zoete woorden schrijven maar het niet menen.

Bijen die was verzamelen, een zeldzaam fenomeen

Het verzamelen van bijenwas werd tot op heden niet beschreven voor de Europese honingbij; het is een typisch fenomeen voor een andere soort binnen het *Apis* geslacht. Ook de biologie van onze honingbij is anders dan haar tegenhanger en dit in combinatie met het gegeven dat imkers niet graag wasramen buiten laten rondslingeren om ziekteverspreiding en roverij te voorkomen maakt het waarnemen van honingbijen die was verzamelen tot een moeilijke opgave.

Het verzamelen en transporteren van was in het korfje is typisch voor *Apis Florea*. Voordat ze hun nest verlaten verzamelen de bijen die de inkomende nectar opvolgen was in hun korfje om tijdens het zwermen mee te nemen zodat ze snel opnieuw een nest kunnen opbouwen. Dit gedrag wordt gestimuleerd door een economische afweging die moet uitmaken of het zinvoller is om nectar te gebruiken om nieuwe was te produceren of niet. Een vergelijk levert volgende waarden op: 12.7 kcal/g om was en 3.1 kcal/g om honing te produceren. Is er weinig nectar beschikbaar, dan loont het met andere woorden om was te recyclen.

De onderzoekers konden echter vaststellen dat ook *A. mellifera* dit gedrag vertoonde op de stand van de Universiteit van Lublin. Met de kaken werd was van honingraat afgeknaagd en naar de korfjes verplaatst. Eerder rapporteerde onderzoekers in 2007 dat honingbijen huidwas van schildluizen verzamelen om raat te bouwen. Toen de onderzoekers wasresten op het dak van de kast achterlieten begonnen de bijen na zo'n 20 minuten was te verzamelen. Met behulp van een beetje propolis kleven ze de schilfers aan elkaar en is de hechting met het korfje verzekerd. De was zou van het eerste paar poten, naar het tweede en tenslotte het derde paar getransporteerd worden. In tegenstelling tot het verzamelen van pollen gebeurt dit niet tijdens de vlucht maar in stilstaande positie.

Groetjes, Olivier

Bron: A scientific note on the strategy of wax collection as rare behavior of *Apis mellifera* - Krzysztof Olszewski et.al. - 27 June 2022

Hare Majesteit

Hare
Majesteit
Spreekt

Hare Majesteit

Mijn dierbare onderdanen, lieve dochters

Stilaan komen we op het punt dat de rust in ons rijk zal neerdalen. Onze voorraadschuur is rijkelijk gevuld met heerlijke zoete voeding. De komende tijd zal ons volk verder inkrimpen na sereen afscheid te hebben genomen van onze prinselijke hoogheden die niet meer welkom waren. Een herschikking van onze kwartieren door bezoeken van de imker gingen gepaard met sanitaire verbeteringen. Het is opmerkelijk dat oude inboedel is weggenomen, tijd voor vernieuwing drong zich op met propere behuizing en opslagruimte dat destijds door de imker werd aangereikt.

Geheel af en toe werden wij ondergedompeld in een wolk, waarin we opmerkelijk gesterkt uitkwamen wanneer de mist zich optrok. Zeker de dagen nadien, wanneer de onderhoudsdienst naarstig poetswerk hadden bij het verwijderen vreemde organen.

Jullie zuster die de velden bezoeken melden ons dat de dagen beginnen te korten. Het zoeken naar onze bouwstenen voor ons bestaan geraken uitgeput. Maar gelukkig is er de hulp van onze imker die ons voedsel aanbod heeft verhoogd met zoetstof die we eenvoudig kunnen wegplaatsen in de vrijgekomen ruimten.

Het voorbije jaar was rijkelijk, onze imker liet weten zeer tevreden te zijn van onze prestaties. Mijn waarde onderdanen, voor ons is nu de basis gelegd voor komende tijd wanneer we opnieuw volop kunnen genieten van het ontluiken van de natuur. Maar de overbrugging van de rust in de natuur zal onze eerste hindernis zijn en die ons te wachten staat.

Wees gezond en wel, en laat ik hier sluiten met de woorden “er is maar één individu, dat zijn wij het volk “

Van potjesvuller tot spotter

Zaterdag ochtend 10 uur, afspraak met vrienden en sympathisanten. Plaats van samenkomen in padel en tennis Borgerweert. Reden van deze bijeenkomst is het gaan spotten van hoornaars op de lokpotten vergezeld met nodige uitleg. Terwijl hier rustig een balletje wordt opgeslagen zitten wij in de cafetaria kennis te maken met bekende en nieuwe gezichten, Philip start samen met Robert de voordracht met het nodige didactisch materiaal dat meegebracht is. De uitleg van de samenstelling van het lokmiddel wordt mede gedeeld. Zijnde, een derde van drie ingrediënten. Blond tafelbier, vruchten siroop van aardbeien of cassis en als laatste een droge witte wijn. Spijtig van de witte wijn die ik liever zelf genuttigd had. Maar na geschud te hebben met het mengsel kan dat direct dienen om potten te vullen. Een stukje stof doorheen het deksel dat als wiek dienst doet en dan kan dat opgehangen worden. Ook de methodiek van plaatsen van de potten en spotten werd op kaart voorgesteld, een ijverig werkje van toch wel enige weken. Mijn hoed af voor deze mensen, potjes plaatsen en verplaatsen en bijvullen, en ondertussen ook nog de timer opzetten en kijken hoelang de hoornaar onderweg is, die ondertussen gemerkt was met kleur om zeker te zijn dat het wel degelijk steeds dezelfde is die terug komt. Om dan uiteindelijk na weken intensief bezig te zijn je vruchten te mogen plukken. In dit geval het nest hoog in de boom. Maar plukken is er niet bij deze keer.

Na de uitleg en antwoorden op resterende vragen zijn we de natuur ingetrokken, aangezien het niet ver wandelen was van het gevonden nest. Zijn we in groep ook de plaatsing van de potten gaan bekijken, waar hangen die, en hoe zijn die geplaatst. Het valt op dat sommige per twee boven elkaar hangen, want nu blijkt dat ook Europese hoornaars mee in het spel zitten, weliswaar zijn die minder schadelijk, maar vormen wel een probleem bij het spotten van de Aziatische hoornaar. Namelijk, de Europese hoornaar claimt die lokpot en laat de Aziatische niet toe, wel meerdere Europese gespot aan dezelfde lekstok (lokpot). Wat natuurlijk meer mogelijkheid geeft op de onderste lokpot voor de Aziatische hoornaar om daar haar gading te vinden. Nu, vorige nacht heeft het goed geregend en de meeste wiken zijn wat uitspoelt, is het daarom dat we geen Aziatische hoornaar spotten? Hoewel we wat we zien, enkel maar Europese zijn. Heeft het claimen van de potten door de Europese hoornaar haar nichtje uit Azië weggepest? De omstanders waren onder de indruk, vooral zij die de Europese hoornaar toch behoorlijk vonden van formaat. De wandeling loopt verder tot aan het doel, daar waar het nest zich bevindt. Iedereen loert richting de kruin van de boom. Een geoefend oog spot vrij snel het nest. Nu, de zon zat spijtig genoeg niet mee en in tegenlicht is het zeker niet gemakkelijk. Een bol die licht grijsbruin verscholen zit tussen takken en bladeren die ook naar die kleur neigen maakt het

Van potjesvuller tot spotter

ook nog extra moeilijk. Voor mij persoonlijk via een verrekijker denk je dan gemakkelijker dat ding te kunnen spotten, neen dus. Maar dat kan ook aan mij liggen. En nee, ik had de verrekijker op de juiste manier vast, kijken door de kleinste glazen en niet de grote, voor het geval je moest twijfelen aan mij!

Op de terugweg via hetzelfde pad, hebben Philip en Robert hun kunnen wel bewezen, en getoond hoe we nu juist een hoornaar vangen in een vangkooitje om die dan ook te merken. Bij gebrek aan die Aziatische hebben ze dan maar een Europese een kleurtje gegeven. Maar ook, en dat is misschien nog het meeste ingenieuze van al, dat ze die een staartje of vlagje, eerder een wimpel aankleven. Het is ongelooflijk hoever je daardoor kunt zien waarheen de hoornaar vliegt, in open vlakte tegen een blauwe hemel zie je die gemakkelijk 100 tot 150 meter vliegen of zelfs verder naargelang de kwaliteit van je blik. En met een verrekijker natuurlijk veel verder, als je weet hoe dat ding werkt tenminste. Het voordeel met witte wimpel is dat je dat merkbaar ook beter ziet vliegen in groene omgeving. Eenvoudig met secondelijm maak je een stripje van ongeveer 2 mm breed en een cm of 3 lang vast aan het achterlijf van de hoornaar. Opletten dat je haar vleugels niet vastlijmt. Want wandelen tot het nest doet dat beest niet. Ik was aangenaam verrast, want spot maar waar dat beest heen gaat. Welke richting, en je mag rekenen op ongeveer 100 meter per minuut. Dus als je timer 2 min. aangeeft, zit het nest in de buurt op ongeveer 200 meter rekening houdend op nog een klein oponthoud op het nest, kan dat ook op 100 of 150 meter zijn. En neemt die wel de kortste weg? Want na 20 meter ben je die mogelijks al kwijt, verward met een ander insect dat daar nu net op dat moment vliegt. Na nog een laatste koffie en napraten over onze "grote vijand van onze bijen" ben ik huiswaarts gereden om daar mijn lokpotten klaar te maken om uit te hangen, in de hoop daar nooit eentje op te spotten. Maar ik vrees dat dat ijdele hoop zal wezen.

Moge techniek en elektronica ons hierbij helpen, met zender en ontvanger, dan wordt dit kinderspel in het spotten. Het is dan enkel de juiste boom te vinden. Want nu is het door de bomen het bos niet meer zien. Maar nogmaals mijn hoed af voor de doorzetters, de spotter en potjesvuller want zij nemen voortouw. Mee ondersteunen is de boodschap in afwachting van nieuwe systemen. Ook politiek zal één en ander moeten bewegen, want dit kost handen vol geld, en veel keuze zullen we niet hebben voor de onschatbare waarde die de natuur ons te bieden heeft. Voor ons imkers zijn het in directe lijn onze bijen, maar voor de gewone burger, het voedsel op het bord.

Groetjes, Gilles

Bestrijding Aziatische hoornaar. Mijn verhaal.

Op een mooie dag in augustus kwam Frederik me vragen of hij een wiekpot mocht plaatsen bij mij thuis, daar hij veel last had van een Aziatische hoornaar en hij had geconstateerd dat die plus/minus uit onze richting kwam. We hadden nog maar goed en wel alles gereed gezet of er was al bezoek van alles en nog wat.

's Anderdaags was er al een hoornaar present. Frederik kon hem merken en nu maar hopen dat die rap terugkwam. En waarlijk hij kwam snel terug. Kronometer erbij gehaald en tijd opgenomen van vertrek. Tegelijkertijd noteerde we de vliegrichting, pal zuid. De tijd van op en af, was ongeveer 2 minuten. Frederik en zijn vader gingen daags nadien nog wiekpotten uitzetten richting N70. Dagelijkse controle van die andere wiekpotten leverden geen resultaten op. Wat nu? Met 3 man, bij mij thuis, op een kleine afstand van elkaar, geprobeerd een nog exactere vliegrichting te noteren.

Ondertussen hadden Frederik en vader, reeds 3 hoornaars gemerkt en die kwamen op regelmaat van een klok terug. Wat mij wel opviel, 2 van de 3, waren niet te schuw, men kon er makkelijk, van dichtbij, foto's van nemen. Ook bleken ze goede drinkers te zijn en bij het wegvliegen lieten ze een spoor van suikerwater achter in de lucht. Tot op een dag dat er geen enkele meer kwam opdagen, alleen af en toe de laatst gemerkte, maar die was zo schuw geworden dat hij zich niet meer ging neerzetten op de wiekpot.

Na een tijdje werden de diverse wiekpotten van plaats veranderd. Weer dagen geen resultaat en Frederik was terug aan het werk gegaan en er werd geen opvolging meer gedaan door hem. Ik deed nog diverse pogingen, met evenmin resultaat.

Tot op een goede dag dat ik gesnoeid had in een lork en er diverse hommels, dacht ik, rondvlogen. Alleszins, iedere keer dat ik in de nabijheid van die boom kwam, keek ik op naar de kruin. En op een dag, opkijkend, zag ik in de kruin beweging van iets. Verrekijker erbij gehaald en jawel, daar hing een typische nest.

Vespawatch gecontacteerd met opgave van alle coördinaten foto meegestuurd, en melding gekregen dat Rato dit nest zou komen vernietigen. En op een regenachtige morgen waren ze daar met hun materiaal. Het bleek om een kleiner nest te gaan en misschien was er al een koningin weg, daar het reeds laat in het jaar was. Ondertussen was Philippe ook een kijkje komen nemen. Met hun lange stok, kon 35 meter overbruggen, makkelijk bij het

Bestrijding Aziatische hoornaar. Mijn verhaal.

Merken van de Aziatische hoornaar - Foto Paul

Gifstok - Foto Paul

nest geraakt, een stof erin gespoten en klaar was het. Geen Aziaten meer in mijn tuin. En hopelijk bij niemand meer in de buurt, want als je de kaarten van Vespawatch nakijkt, zijn er vele nesten in Vlaanderen en zullen nog vele imkers moeten uitkijken dat die Aziaten hun bijen niet komen opeten.

WIB op het ambachtelijk weekend

Impressie Hilde's ambachten - Foto Olivier Foubert

Impressie WIB stand op de dag van de ambacht - Foto Olivier Foubert

WIB op het ambachtelijk weekend

19 en 20 augustus was de WIB opnieuw van de partij met een mooie stand bij Hilde's Ambachten in Sint-Niklaas. Ons lid Hilde baat er haar hoeve-winkel met productie van ambachtelijke confituur én hoeve-ijs uit. Het Hoeve-ijs gemaakt met melk van eigen koeien is echt de moeite waard.

We mochten weer heel wat mensen verblijden met onze lokale honing en eindelijk konden we de mensen weer laten proeven. Vlakbij stonden een paar kasten opgesteld waar we voor het eerst een Aziatische hoornaar op de stand konden spotten. De volgende dag hebben we haar kunnen vangen en merken. We zijn dat beest liever kwijt dan rijk maar het gaf ons wel de gelegenheid om de bezoekers extra uitleg over de Aziatische hoornaar te bezorgen.

Door de ietwat lage opkomst was er ruim de tijd om de andere ambachten te verkennen en Aziatische hoornaars te spotten. Zo heeft elk nadeel ook zijn voordeel want tussen de vlagen van bezoekers nuttigden enkele bestuursleden een burger van lokaal geproduceerd vlees. Net als Hilde's producten zeer lekker!

Wie volgend jaar dat weekend vrij is, is alvast welkom.

Aziatische hoornaar spotten - Foto Olivier Foubert

Geïnteresseerde bezoekers - Foto Olivier Foubert

Groetjes, het bestuur

Aan de slag met was

Een volle zaal - Foto Olivier Foubert

Kaarsen gieten - Foto Olivier Foubert

Zalf maken - Foto Olivier Foubert

Op 8 september gaf Geert een korte presentatie over bijenwasproducten waarna hij de handen uit de mouwen stak en voor de aanwezigen een potje zalf maakte en enkele kaarsen goot. Onze zaal was quasi volledig gevuld en dat was lang geleden. Het deed ons plezier om opnieuw zo een groot aantal mensen te ontvangen die interesse toonden in de verschillende toepassingen van bijenwas. De aanwezigen waren op hun beurt tevreden met de zalf die ze mee naar huis mochten nemen, al hadden sommigen gezien de energiecrisis meer gehoopt op een kaars.

Groetjes, het bestuur

Australisch gevecht tegen varroa

Ondertussen is het enkele maanden geleden dat er voor het eerst Varroa werd ontdekt in de controlevolken in de haven van Newcastle, Australië. Kort nadien werden grote gebieden in lockdown geplaatst om het verspreiden van de mijt tegen te houden. Hoewel de instanties ervan overtuigd zijn dat ze de opmars van de mijt kunnen stoppen werken Australische wetenschappers tegelijkertijd aan een op hormonen gebaseerde pesticide die enkel schadelijk is voor de varroamijt en bijvoorbeeld ook de kleine kastkever.

Het onderzoeksproject van de Universiteit van Sydney is een jaar geleden opgestart maar het zal allicht nog verschillende jaren duren vooraleer een commerciële oplossing op de markt beschikbaar zal zijn. In tussentijd hopen de onderzoekers dat de opgelegde maatregelen hen die extra jaren kan geven.

De technologie werkt op basis van één essentieel hormoon dat in alle insecten is terug te vinden. “Ecdysonsone is een hormoon dat de meeste aspecten van de ontwikkeling en het reproductiegedrag controleert, en het werkt door interactie met een specifiek eiwit in het insect genaamd de ecdyson receptor” aldus Professor Mackay. De onderzoekers hopen moleculen te kunnen ontwikkelen die de interactie met het hormoon en haar receptor verstoren. “De verschillen in vorm van deze receptor ten opzichte van andere insecten, mijten, spinnen etc. zijn subtiel. Tegelijkertijd is het ook gelijkend zodat de receptor nog met het eiwit kan communiceren.” verklaarde Mackay. Het zal er dus op aan komen om dat minieme verschil uit te buiten zodat enkel de ecdysonsone receptor van het pestorganisme beïnvloed wordt.

Het bestrijdingsmiddel zou bovendien veilig zijn voor wilde bijen. Ook zoogdieren, vissen, vogels en mensen hoeven zich geen zorgen te maken aangezien zij immers geen gebruik maken van ecdyson receptoren.

Ondertussen worden vergunningen uitgereikt om de amandelbomen te gaan bestuiven. Benieuwd hoe dat gaat eindigen!

Groetjes, Olivier

Bron:https://www.abc.net.au/news/rural/2022-07-25/varroa-mite-pesticide-research/101265928?utm_campaign=abc_news_web&utm_content=link&utm_medium=content_shared&utm_source=abc_news_web

Lidgeld 2023

Belfius 081232 0216 Handtekening(en) OVERSCHRIJVINGSOPDRACHT 02

Bij invulling met de hand, één HOOFDLETTER of cijfer in zwart (of blauw) per vakje

Gewenste uitvoeringsdatum in de toekomst Bedrag EUR CENT

Rekening opdrachtgever (IBAN)

Naam en adres opdrachtgever

Rekening begunstigde (IBAN) B E 4 1 0 6 8 0 3 5 3 1 6 0 1 0

BIC begunstigde G K C C B E B B

Naam en adres begunstigde W A S E I M K E R S B O N D B O O K M O L E N S T R A A T 1 9 9 1 1 B E L S E L E (S T - N I K L A A S)

Mededeling

Overschrijving met vermelding naam + lidgeld 2023 + geboortejaar + aantal ingewinterde kasten

Per overschrijving aan de Wase Imkersbond rekeningnummer:

BE41 0680 3531 6010 BIC: GKCCBEBB

Over te maken **voor 01/01/2023** met de **vermelding van uw naam en lidgeld 2023 + geboortejaar + aantal ingewinterde kasten in de mededeling**, als je dat nog niet doorgegeven hebt.

Gelieve zo snel mogelijk uw lidgeld te voldoen. Liefst voor **midden december** want dit is de deadline voor de verwerking van de ledenlijsten.

Normaal lidgeld WIB : €35.00

Voor Nederlandse abonnees is het €40 (€35 + €5 verzendingkosten).

Lid voordelen zijn:

Maandelijks tijdschrift van de Kon.V.I.B., Verzekering. en vrije toegang tot alle vergaderingen van de WIB. Driemaandelijks bijen-info Het Waasse Bieke, gebruik slinger, overlarfprogramma, info per mail en internetdropbox met een schat aan informatie.

Als bijlid betaalt u €12,00. U ontvangt dan alleen HWB, informatie via mail en mag u de vergaderingen bijwonen en deelnemen aan het overlarfprogramma.

Lidgeld 2023

Ook dit jaar geven we onze leden opnieuw een unieke kans om **EN Het Waasse Bieke EN 't Groene Waasland** in een slag in huis te halen. Alleen trouwe leden kunnen van deze mogelijkheid genieten. 't Groene Waasland is een tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift over de natuur in het Land van Waas. Het wordt samengesteld door niet minder dan **NEGENTIEN** verenigingen (waaronder ook jouw vertrouwde WIB) die begaan zijn met de natuur en milieu in onze eigen streek.

Wat is een Combi-abonnement?

Normaal lidgeld WIB : €35.00

Normaal lidgeld 't Groene Waasland: €6.00

Maar het combi-abonnement kost U slechts €40.00

LET WEL! Er is **GEEN** sprake van een prijsdaling. Het losse abonnement voor 't Groene Waasland blijft €6,00. De vermindering wordt deels gedragen door de WIB en door 't Groene Waasland.

Algemeen reglement - honingkeuring 2022

1. Ieder lid mag deelnemen, maar moet ook op de keuring aanwezig zijn.
2. Elke aanwezige is ook keurder. Ook niet leden of familie zijn bij deze editie toegelaten.
3. Er zijn minstens **twee bestuursleden en één lid** die instaan voor de goede gang van zaken en optreden als hoofdjury. Ook zij mogen deelnemen aan de keuring.
4. Elke keurder mag **maximaal 3 potten van duidelijk verschillende soorten gekristalliseerde of vaste honing** ter keuring indienen. **Vloeibare honing mag niet** ingediend worden. Wanneer een pot wordt omgedraaid en de honing loopt tegen het deksel aan wordt de honing als vloeibaar beschouwd. De potten zullen moeten voldoen aan volgende criteria om aanvaard te worden voor keuring :
 - Van het reglementaire type zijn : met een inhoud van 500 gr. en gesloten met het bijhorende reglementaire deksel
 - **Zij moeten anoniem zijn (zonder naam, merkteken, sluitklever of etiket) begeleid zijn van een reglementaire etiket (los – dus niet op de pot gekleefd)**
 - Zuiver en presentabel zijn (zowel deksel als pot)
5. Het product zal op de **volgende criteria** worden gekeurd:
 - Vochtgehalte door middel van een refractometer; maximale waarde 20% - een hogere waarde zal wel een groot puntenverlies betekenen maar geen diskwalificatie
 - Het nettogewicht van de pot (het totaal gewicht min het gemiddeld gewicht van 10 lege potten met deksel – door de hoofdjury bepaald)
 - De presentatie van de gesloten pot - uitzicht zuiverheid pot en deksel uitwendig
 - Etikettering volgens de regels van het los geleverde etiket (herkomst, naam, soort, gewicht en houdbaarheid)
6. Deze punten worden door de **leden van de hoofdjury** gequoteerd:
 - Verschillende punten van de honing (zuiverheid -al of niet aanwezig zijn van zichtbare onzuiverheden zoals schuim aan de oppervlakte, luchtbelletjes, onzuiverheden in de honing)
 - Kristallisatie van de honing (hardheid - schifting -vorm)
 - Label : “lekkerste honing” - smaak en geur (zijn subjectieve criteria) **SPECIALE PRIJS**

Algemeen reglement - honingkeuring 2022

7. Deze punten worden door **alle aanwezige keurders** gequoteerd:

De puntentelling gebeurt door de deelnemers en worden nagerekend door de hoofdjury. Om fouten en discussie uit te sluiten, zal elke deelnemer zijn puntentelling voor de proclamatie kunnen nakijken. De hoofdjury heeft de eindbeslissing. Bij een eventuele gelijkstand zal de hoofdjury, hij die het dichtst bij de 500 gr. netto inhoud komt, als eindwinnaar aanwijzen.

8. Prijzen:

- De winnaar van de “lekkerste honing” ontvangt een oorkonde
- De winnaar van de keuring ontvangt een oorkonde en een waardebon van 25 €
- De tweede en derde plaats ontvangen een waardebon van respectievelijk 15 € en 10 €

Kleurrijke variatie aan honingpotten -en smaken.

Elke deelnemer is geacht het reglement te kennen en te aanvaarden zoals het op de keuring zal worden voorgelegd. Aanpassingen aan dit reglement blijven enkel mogelijk na evaluatie van het bestuur en kan niet gewijzigd worden voor de volgende editie van de honingkeuring.

Tot slot hopen wij op een even grote en enthousiaste opkomst als vorige jaren en wensen ons ook dit jaar te kunnen verheugen op een hoge kwaliteit van het product dat wij het resultaat van onze hobby plegen te noemen.

Groetjes, het bestuur.

Jakobskruiskruid: bestrijden of beminnen deel I

Pollenklompje - Foto Olivier Foubert

Nectar purend - Foto Olivier Foubert

Inleiding

Jakobskruiskruid is meer dan eens het onderwerp van hevige discussies waar de visies van veehouders en natuurorganisaties ver uiteen liggen. Geheel onbegrijpelijk is dat natuurlijk niet want Jakobskruiskruid is giftig voor vee en biedt tegelijkertijd voedsel aan een waaier aan insecten. Door steeds vaker voorkomende periodes van droogte slaagt de plant erin om grote oppervlaktes te koloniseren. De klimaatverandering speelt daarin een belangrijke rol waarin planten die van een gematigd klimaat houden de verliezers zijn. Planten die goed met droogtestress kunnen omgaan zoals Jakobskruiskruid zijn dan weer de winnaars. Wanneer de traditionele bloeiërs staan te verdrogen ziet Jakobskruiskruid zijn kans om de kale plekken te veroveren. Dat laat zich vooral merken tijdens droge zomers. Het resultaat is een door Jakobskruiskruid gedomineerd grasveld. Klimaatverandering is echter lang niet de enige factor die de opmars van de plant in de hand werkt.

De uitbreiding van Jakobskruiskruid is ook imkers niet ontgaan waardoor ze zich terecht de vraag stellen of de late zomerhoning wel geslingerd mag worden en geschikt is voor consumptie. Enerzijds is het een goede drachtplant, anderzijds zijn de giftige stoffen mogelijks problematisch voor de bijen en de honing die ze produceren. Tegelijkertijd biedt de plant tal van insecten een bron van voedsel en is het een belangrijke waardplant. Hoe dienen we met deze tegenstelling om te gaan? De plant bestrijden of beminnen? Een éénduidig antwoord blijkt lang niet evident want zo zijn er tal van andere drachtplanten die dezelfde giftige stoffen bevatten en zijn er tot op heden geen wettelijke limieten voor

Jakobskruid: bestrijden of beminnen deel I

PA's vastgelegd. Dit artikel is een samenvatting van de huidige wetenschappelijke inzichten rond Jakobskruid en hoopt imkers objectief te informeren. Met zo'n 4500 woorden is het een zeer uitgebreid artikel geworden dat over verschillende edities heen zal gespreid worden.

Opmars

De laatste jaren heeft de soort geprofiteerd van de droge zomers. Door langdurige droogte sterft een deel van de grasmat af en daar maken pioniers zoals Jakobskruid dankbaar gebruik van. Maar de opmars van Jakobskruid is niet louter aan de klimaatsverandering te wijten. Aan de basis liggen ook andere oorzaken. Zo speelt het beheer een essentiële rol. Op percelen waar bijvoorbeeld plotseling het beheer verandert van intensief naar extensief verandert de graszode. De zode wordt dunner en er verschijnen open plekken. Er komt meer licht tot aan de bodem waardoor meer plek ontstaat voor kruiden, waaronder Jakobskruid. Die veranderingen treden bijvoorbeeld op bij de vorming van nieuwe natuur op landbouwgrond.

Zaadjes van Jakobskruid kiemen in zonlicht. In de grond kunnen ze erg lang kiemkrachtig blijven, totdat bijvoorbeeld woelende dieren of graafmachines de zaadjes weer aan het daglicht brengen. Dit gebeurt ook in wegbermen na de aanleg van nieuwe snelwegen of transport van grond tijdens grondverzet.

Omdat vers Jakobskruid bitter smaakt wordt het in het veld gemeden door grazers. Dat geeft Jakobskruid een voorsprong ten opzichte van grassen en eetbare kruiden. Percelen die alleen begraaasd worden en niet gemaaid lopen een groter risico op problemen met Jakobskruid vergeleken met percelen die alleen gemaaid worden. Een begrazer die de plant mijdt zal de groei van de plant dus alleen maar bevorderen. Zeker wanneer hun hoeven steeds de grond omwoelen. Jakobskruid is tenslotte een pioniersplant.

De combinatie van hier genoemde factoren met verwaarlozing door verkeerd beheer kan in enkele jaren tot een volledige overwoekering van percelen, wegbermen en dijken leiden. Naast de hierboven genoemde factoren als bodemverstoring bij maai- en graafwerkzaamheden en overbeweiding, worden als mogelijke oorzaken voor de toename van Jakobskruid sinds de jaren 80 van de vorige eeuw ook wel het inzaaien met bermmengsels en natuurontwikkeling op voormalige akkers op de zandgronden

Jakobskruiskruid: bestrijden of beminnen deel I

genoemd. Bij natuurontwikkeling op extensief beweide voormalige akkers heeft de soort zich plaatselijk massaal weten te vestigen. Na enkele jaren nemen de aantallen in deze graslanden echter weer af doordat de groei geremd wordt door bodemschimmels en andere natuurlijke vijanden, maar de soort blijft wel aanwezig.

Look-a-likes

Jakobskruiskruid, Boerenwormkruid, Sint-Janskruid of is het Sint-jakobskruid, boerenwormkruid en Sint-Janskruid? Een leek zal ongetwijfeld nog andere namen aan het lijstje kunnen toevoegen. De namen van dit inheems trio worden frequent door elkaar gehaald en voor dat je het weet bezitten ze allemaal giftige eigenschappen. Zie je ze echter naast elkaar dan bestaat er geen twijfel mogelijk en toch blijkt het een moeilijke zaak. De complexe Nederlandse namen en de gedeelde gele bloemkleur liggen mogelijks aan de basis van foutieve benoeming of determinatie.

Hypericum perforatum - Sint-Janskruid

In tegenstelling tot Jakobskruiskruid behoort Sint-Janskruid tot de plantenfamilie Hypericaceae. Planten binnen deze familie zijn doorgaans gemakkelijk te herkennen door hun gele bloem, grote aantallen uitstekende meeldraden. Deze zijn bij de andere twee binnen het trio nauwelijks waarneembaar. De bloeiwijze is een pluim en is zichtbaar van juni tot september.

Het stuifmeel komt gedurende de gehele dag vrij. Hoewel de bloemen geen nectar afscheiden, heb ik toch honingbijen pogingen zien ondernemen om nectar te puren. Misschien waren het nieuwelingen. Het stuifmeel wordt vaak tijdens de vlucht door de bijen verzameld. Ze blijven dan boven de bloem vliegen en raken daarbij met de poten aan de helmknoppen. (Neve, 2014) Waarnemingen meldt 10 dagvlinders en 6 soorten wilde bijen.

Om deze plant van de juiste naam te voorzien bestaat er een trukje want als je de bloemknoppen plat wrijft verschijnt er een roodpaarse druppel die met wat verbeelding op bloed lijkt. Sint Jan was dan weer de heilige die bij het stervensproces van Jesus in Jerusaleem aanwezig was.

Groetjes, Olivier

Bestuursorganisatie Wase Imkersbond

Van De Putte Guido, Sint Jansdam 18 9160 Eksaarde - **Voorzitter**
Mail: guido.vandeputte@telenet.be - Tel : 0468 19 77 97

Van Steirteghem Paul, Bookmolenstraat 19 9111 Belsele - **Penningmeester**
Mail : admin@waseimkersbond.be - Tel: 0499 75 15 47

Nicque Marc, Iepenstraat 92 9100 Sint Niklaas - **Secretaris**
Mail: marc.nicque@gmail.com - Tel: 0476 50 99 92

Tim Van Erck, Hoge Bokstraat 232, 9111 Belsele - **Afgevaardigde Stramin**
Mail: timve@hotmail.com - Tel: 0495 49 01 40

Van Hese Rudi, Klapperstraat 68 9120 Beveren - **Bestuurslid**
Mail: rudi.van_hese@skynet.be - Tel : 0477 52 64 64

Coolen Gilles, Lindenstraat 30 2070 Zwijndrecht - **Bestuurslid**
Mail: gilcoo@outlook.com - Tel: 0473 44 95 72

Smet Geert, Droogveldstraat 201 2880 Mariekerke (Bornem) - **Bestuurslid**
Mail: smetgeert@gmail.com - Tel: 0496 59 14 38

Foubert Olivier, Kuildamstraat 47 9100 Sint-Niklaas - **Bestuurslid**
Mail: olivierfoubert@hotmail.com - Tel: 0474 54 88 11

Devriese Willy, Drie Lindekens 48 9120 Beveren Waas - **Bestuurslid**
Mail: Willy.devriese1@gmail.com - Tel: 0493 64 24 66

Erik Wuytack, Puchelstraat 43, 9120 Vrasene - **Bestuurslid**
Mail: erik.wuytack@gmail.com - Tel: 0496 56 55 06

Informatiecentrum Bijenteelt Kon.V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I., Krijgslaan 281-S35 9000 Gent. Voor alle informatie bijenteelt en aanverwante onderwerpen 09 264 49 25.

Indienen artikels

Artikels en mededelingen moeten 30 dagen voor de verschijningsdatum van het Waasse Bieke op het redactieadres *admin@waseimkersbond.be* toekomen.

Betalingen WIB op rekeningnummer: BE41 0680 3531 6010 BIC: GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet. Betaling lidgeld gebeurt door middel van storting op het rekeningnummer met mededeling: Lidgeld jaar / naam / geboortjaar / e-mailadres.

Overname publicaties Het Waasse Bieke:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten van de WIB en artikels van derden blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling van de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk.

www.waseimkersbond.be